

Handreiking

Modelovereenkomst

Gemeente en Bewind

Samen de regie,
sneller vooruit

nvvk

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
Voor wie is de modelovereenkomst 'Samen de regie' bedoeld?	3
Welk doel heeft de modelovereenkomst 'Samen de regie'?	3
Waarom nieuwe afspraken?	3
Wat maakt deze modelovereenkomst anders dan anderen?	3
2. Aansluiting	4
Stap 1: Stel een kwartiermaker, projectleider of ambassadeur aan	4
Stap 2: Creëer inzicht en overzicht	5
Stap 3: Ga in gesprek met de bewindvoerders.	5
Stap 4: Implementeer de modelovereenkomst 'Samen de regie'	6
Stap 5: Vier de start van de samenwerking met een feestelijke ondertekening van de afspraken ..	6
Stap 6: Zorg voor een levendige samenwerking	6
3. Implementatie	6
Regel capaciteit in de gemeente voor uitvoering van de basisafspraken	6
Zorg voor zichtbaarheid bij de aangesloten bewindvoerders.	6
Stel vooraf doelen en/of parameters vast	6
4. Bouwstenen voor een levendige samenwerking.	7
Periodiek overleg	7
Zoek de bewindvoerders op	7
Organiseer gezamenlijke workshops	8
Verstuur eens per kwartaal een nieuwsbrief.	8
Maak de samenwerking zichtbaar.	8
5. Monitoring en evaluatie	8
Monitoring	8
Evaluatie van de samenwerking	9
6. Wat levert het op?	9
Dit levert een goede samenwerking op.	9
Kort samengevat	10

1 Inleiding

In deze handreiking vertellen we je voor wie de modelovereenkomst 'Samen de regie' bedoeld is, welk doel deze basisafspraken in de modelovereenkomst hebben en waarom deze basisafspraken zich onderscheiden van bestaande afspraken.

Voor wie is de modelovereenkomst 'Samen de regie' bedoeld?

Deze modelovereenkomst is speciaal ontwikkeld voor:

1. Gemeenten die de samenwerking met bewindvoerders willen verbeteren;
2. Gemeenten die al samenwerken met bewindvoerders op basis van een eigen modelovereenkomst maar die deze samenwerking willen optimaliseren.

Welk doel heeft de modelovereenkomst 'Samen de regie'?

Gemeenten en bewindvoerders hebben een gezamenlijk doel: inwoners met (een risico op) financiële problemen zo goed mogelijk ondersteunen. Daarvoor is het essentieel dat gemeenten en bewindvoerders zo goed mogelijk samenwerken. Zo pak je samen de regie en zet je de klant voorop.

Met deze set van afspraken organiseer je een constructieve en levendige samenwerking tussen schuldhulp en bewind. Met als voordeel: minder regeldruk voor beide partijen.

Waarom nieuwe afspraken?

Er bestaan al de nodige samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en bewindvoerders. Allemaal met hetzelfde doel: grip krijgen op instroom, doorstroom en uitstroom van inwoners onder schuldenbewind.

Waarom dan toch deze nieuwe modelovereenkomst 'Samen de regie'?

Omdat het aantal samenwerkingsafspraken nog steeds toeneemt. En dat heeft een nadeel: het zorgt voor verwarring en versplintering bij bewindvoerders. En voor gemeenten is het een grote investering om een modelovereenkomst op te stellen met bewindvoerders in de regio. Daarnaast is het belangrijk om de nazorg en begeleiding van inwoners ook te borgen.

Dat kan slimmer. En die overtuiging wordt breed gedragen.

Want uit een verkenning die de NVVK in 2021 deed in het kader van het project *minder regeldruk*, klant voorop kwam naar voren dat er bij zowel gemeenten als bewindvoerders een grote behoefte is naar landelijke uniformiteit in de samenwerking tussen schuldhulp en bewind.

Wat maakt deze modelovereenkomst anders dan anderen?

Aan de hand van verschillende bestaande modelovereenkomsten heeft de NVVK samen met de VNG en Horus deze modelovereenkomst 'Samen de regie' opgesteld. De inhoud is getoetst door zowel gemeenten als bewindvoerders om er zeker van te zijn dat de inhoud écht helpt om een optimale samenwerking te bereiken.

2. Aansluiting

In dit hoofdstuk vertellen we hoe je stapsgewijs als gemeente bewindvoerders meeneemt in deze Basisafspraken Schuldhulp en Bewind. Het advies voor de gemeente is om hierin het voortouw te nemen. De gemeente weet tenslotte als geen ander welke bewindvoerders er in haar gemeente werkzaam zijn.

Samen de regie, sneller vooruit In 6 stappen

Stap 1: Stel een kwartiermaker, projectleider of ambassadeur aan

De kwartiermaker is een manager die verantwoordelijk is voor het opzetten of intensiveren van de samenwerking tussen gemeente en bewindvoerders. Hij of zij is het vaste aanspreekpunt voor alle partijen, brengt partijen, personen en partners samen en faciliteert betrokkenen in het creëren van een duurzame, goede samenwerking.

Profiel van kwartiermaker:

- Verbindend;
- Kennis van bewindvoering en schuldhulpverlening;
- Flexibel;
- Durft de leiding te pakken.

Stap 2: Creëer inzicht en overzicht

Breng in kaart welke bewindvoerderskantoren inwoners van jouw gemeente onder schuldenbewind hebben. Zo weet je met welke bewindvoerders je een optimale samenwerking kunt opzetten. Maak voor het benaderen van bewindvoerderskantoren de afweging wat jouw gemeente wil bereiken met de basisafspraken:

- Wil je een grote dekking van onderbewindgestelden in je gemeente?
- Of wil je juist een intensieve(re) samenwerking met een kleine (al bekende) groep bewindvoerderskantoren?

Stap 3: Ga in gesprek met de bewindvoerders

Ga met de vertegenwoordiging van bewindvoerders in gesprek over de afspraken die zijn opgenomen in de modelovereenkomst en vul indien nodig de afspraken verder aan. Deze tips helpen je bij het resultaat van deze gesprekken:

- **Ga het gesprek aan vanuit een gezamenlijk belang.**
Hoewel gemeenten en bewindvoerders vanuit een andere positie werken, streven ze wel een gezamenlijk doel na: de best passende hulp voor elke inwoner met financiële problemen.
- **Wees open en haal eventueel wantrouwen bij beide partijen weg.**
Benoem dat de gemeente niet de intentie heeft om beschermingsbewind zelf uit te gaan voeren.
- **Vertel het eerlijke verhaal.**
In de samenwerking staat het gezamenlijk belang van de inwoner voorop. Maar benoem ook het belang als gemeente om alle inwoners onder schuldenbewind inzichtelijk te hebben en samen met de inwoner en bewindvoerder de schulden op te lossen
- **Schrik niet van kritiek op de dienstverlening van jouw gemeente.**
Ga het gesprek aan. Vraag door waarom de bewindvoerders kritiek hebben? Waar zit de pijn? Wat hebben ze nodig om ervoor te zorgen dat ze niet in een valkuil komen?
- **Toezicht**
De kantonrechter is de toezichthouder op de beschermingsbewindvoerder, die rol wordt gerespecteerd door de partners van de modelovereenkomst. De partners spreken af dat signalen over misstanden en fouten in het beschermingsbewind zullen worden gemeld bij de toezichthoudend kantonrechter. De toezichthoudend kantonrechter is de kantonrechter in het arrondissement van de woonplaats van de burger.

Stap 4: Implementeer de modelovereenkomst 'Samen de regie'

[Hoofdstuk 3](#) beschrijft gedetailleerd hoe je de basisafspraken zo goed mogelijk kunt implementeren.

Stap 5: Vier de start van de samenwerking met een feestelijke ondertekening van de afspraken

Organiseer een feestelijk evenement om de start van de samenwerking extra te benadrukken. Nodig daarvoor de wethouder, journalisten en andere betrokken partijen uit. Zo krijgt de samenwerking pas écht een kickstart.

Stap 6: Zorg voor een levendige samenwerking

Het ondertekenen van de basisafspraken is de start van de samenwerking. Nu komt het erop aan dat de modelovereenkomst écht gaat leven. Hoe je dit het beste kunt doen, lees je in [hoofdstuk 4](#).

3. Implementatie

In dit hoofdstuk lees je hoe je de modelovereenkomst 'Samen de regie' zo goed mogelijk kunt implementeren.

Regel capaciteit in de gemeente voor uitvoering van de basisafspraken

Alles wat je aandacht geeft, groeit. Voorkom dat een beleidsadviseur de uitvoering van de basisafspraken 'er even bij doet'. Een goede uitvoering staat of valt bij voldoende capaciteit. Ook waar het nieuwe aanmeldingen en monitoring van afspraken betreft. Zo hou je de samenwerking levendig.

Zorg voor zichtbaarheid bij de aangesloten bewindvoerders

Een hulpmiddel hierbij is een routekaart. Zo is op een gemakkelijk leesbare manier alle benodigde informatie voorhanden. Geef in deze routekaart in ieder geval antwoord op de volgende vragen:

1. Wie is de kwartiermaker?
2. Wat zijn de contactgegevens van de kwartiermaker?
3. Waar vraag ik bijzondere bijstand aan?
4. Wanneer en waar ben je als medewerker bereikbaar?
5. Wat zijn de afgesproken stappen in het werkproces?

Stel vooraf doelen en/of parameters vast

Door continu te monitoren, weet je wat goed gaat en wat bijsturing nodig heeft. Zo vergroot je de kans op een succesvolle implementatie. Hoe je dit het beste kunt doen, lees je in [hoofdstuk 5](#).

”

De Basisafspraken Schuldhulp en Bewind hebben samenwerken tussen gemeente en bewindvoerders sterk verbeterd. De lijntjes tussen gemeente en bewindvoerder zijn korter geworden, we weten elkaar goed te vinden. We gaan echt samen voor de beste hulpverlening voor de inwoner!

Gemeente Land van Cuijk

4. Bouwstenen voor een levendige samenwerking

Een levendige samenwerking bouw je en onderhoud je door met elkaar in gesprek te blijven. In dit hoofdstuk geven we je daar een aantal bouwstenen voor.

Periodiek overleg

Kom minstens 1x per jaar samen om de ervaringen met de modelovereenkomst "Samen de regie" uit te wisselen en van elkaar te leren. Dit kan ook gecombineerd worden door bijvoorbeeld workshops te organiseren die de inhoud en samenwerking bevordert.

Zoek de bewindvoerders op

Naast een vast loket/aanspreekpunt en de periodieke overleggen, kan je als gemeente ook een (aantal) keer per jaar de bewindvoerders bezoeken. Door persoonlijk met ze in gesprek te gaan weet je beter wat er speelt binnen hun kantoor.

Organiseer gezamenlijke workshops

Door gezamenlijk te ontwikkelen, verstevig je de samenwerking. Dit kan gemakkelijk gecombineerd worden met een jaarlijkse bijeenkomst van gemeente en bewindvoerders.

Verstuur eens per kwartaal een nieuwsbrief

Deel successen en relevante informatie. Daarmee houd je iedereen niet alleen geïnformeerd, maar ook betrokken.

Maak de samenwerking zichtbaar

Creëer bijvoorbeeld een landingspagina op de website.

5. Monitoring en evaluatie

Monitoring

Monitor als gemeente en bewindvoerder de opvolging van samenwerkingsafspraken. Komt een van de twee de afspraken niet na? Ga dan met elkaar in gesprek en pak samen de regie!

Instroom

De instroom van inwoners in beschermingsbewind kun je als gemeente monitoren:

1. Het aantal inwoners dat de kosten van beschermingsbewind vergoed krijgt uit de bijzondere bijstand.

Doorstroom

De doorstroom van inwoners onder beschermingsbewind naar schuldhulpverlening kun je als gemeente op verschillende manieren monitoren:

1. Het aantal inwoners dat de kosten van beschermingsbewind vergoed krijgt uit de bijzondere bijstand en nog niet in een schuldregelingstraject bij de gemeente zit.
2. Het aantal inwoners dat binnen een bepaald termijn (bijv. twaalf maanden) na de instelling van het beschermingsbewind is aangemeld voor een schuldregelingstraject bij de gemeenten.

Uitstroom

De uitstroom van inwoners uit beschermingsbewind kun je als gemeente op verschillende manieren monitoren:

1. Het aantal inwoners waarvoor de vergoeding van de kosten van beschermingsbewind uit de bijzondere bijstand is gestopt.
2. Het aantal inwoners dat bij de rechtbank geregistreerd staat waarvan het beschermingsbewind is gestopt.
3. Het bieden van nazorg en begeleiding voor inwoners die stoppen met beschermingsbewind.

Evaluatie van de samenwerking

De gemeente en bewindvoerder evalueren in ieder geval jaarlijks de gemaakte afspraken en de invulling daarvan. Onderling kun je natuurlijk meerdere tussentijdse evaluaties afspreken. Dit kun je bijvoorbeeld doen:

1. Via een gezamenlijke bijeenkomst;
2. Via een enquête;
3. Middels persoonlijk contact;
4. Via evaluatie door een extern bureau.

6. Wat levert het op?

Dit levert een goede samenwerking op:

1. Effectieve ondersteuning aan inwoners door
 - Voorkomen en oplossen van financiële problemen
 - Ondersteunen van kwetsbare inwoners
 - Nazorg bieden aan inwoners die uit bewind willen of kunnen gaan
2. Goede toeleiding naar schuldhulpverlening
3. Toegankelijke en beschikbare hulp en ondersteuning
4. Veel ervaringskennis en werking regelingen
5. Efficiënt samenwerken in de keten
 - Een samenwerking op basis van vertrouwen
 - Behoud van laagdrempelige toegang
 - Efficiëntere werkprocessen
 - Korte lijntjes, zorg voor goede bereikbaarheid

Kort samengevat

- **Samen de regie**
- **Minder regeldruk**
- **Klant voorop**

